

#Ik zou graag een paar vragen stellen als dat mag

Posted on 26 september 2020 by Karel Beckman

De tweede paniekgolf is er al. Het is nu wachten op de tweede lockdown. Diederik Gommers, voorzitter van de Vereniging Intensive Care, ziet hem al aankomen, zei hij donderdag op radio 538.

Geen verrassing. Al weken worden we overspoeld met beangstigende berichten.

'Corona-uitbraak onder personeel zorginstelling.' 'GGD'en en labs niet klaar voor tweede golf coronavirus.' 'Alarm over corona-uitbraak studenten, aantal besmettingen Delft stijgt explosief.' 'Eerste ziekenhuizen spreiden weer patiënten om coronadrukte.' 'We kijken een monster tweede golf in de ogen.' 'Virus verspreidt zich als een olievlek.' 'Alleen landelijke maatregelen helpen nog.'

Premier Rutte krijgt veel kritiek op zijn coronabeleid, maar vooral omdat dat volgens het grootste deel van de oppositie (PvdA, PVV) te slap is.

Een paar vragen, misschien?

Nu wil ik beslist niet hier gaan verkondigen dat ik #nietmeermeedoe. Ik zou niet durven. Ik wil niet graag Dolf Jansen én Claudia de Breij tegelijk over me heen krijgen.

Maar misschien mag ik een paar vragen stellen? Ik heb vroeger altijd geleerd dat angst een slechte raadgever is, en omdat ik momenteel heel veel heel bange mensen tegenkom – die alweer nauwelijks over straat durven, geen partijtje durven te voetballen, niet bij hun oude moeder op bezoek gaan – is het misschien toch een idee om te kijken of we de angst wat kunnen temperen en andere raadgevers kunnen raadplegen?

Dat is overigens wel een lichtpuntje: dat er weer een mythe is gesneuveld over het karakter van de Hollanders. Zo nuchter zijn ze niet. Uitzonderingen daargelaten: mijn eigen moeder is 92 maar die eist dat we gewoon bij haar op bezoek blijven gaan. Ze had tot voor kort nog het voornemen om in een verpleeghuis te gaan wonen, maar daar is ze nu met geen stok meer naartoe te krijgen. Dit terzijde.

Bergamo, Brabant

Het is zeker niet mijn bedoeling om de angst te bagatelliseren – ik zou ook bang worden als ik het nieuws intensief zou volgen, wat ik niet meer doe. Het is ook niet mijn bedoeling om 'corona' te bagatelliseren. Ziektes zijn nooit fijn. Alleen een paar vragen dus.

De eerste vraag is waar de angst op is gebaseerd. Het antwoord is, denk ik, dat de meeste mensen de scènes uit de ziekenhuizen in het voorjaar niet nog een keer willen meemaken. Begrijpelijk. De beelden uit Bergamo, Brabant en andere plaatsen staan nog vers in ieders geheugen gegrift.

Toch een vraag van mijn kant: was het toen erger dan bij griepgolven die ons in voorgaande jaren troffen? We weten dat er in 2018 9400 extra griepdoden waren, meer tot dusver dan de 6300 (als zodanig geregistreerde) coronadoden. Ook toen hadden de ziekenhuizen het moeilijk. 'Ziekenhuizen puilen uit van de grieppatiënten,' kopte het AD op 21-02-2018. En op 8-03-2018: 'Ziekenhuizen zeggen operaties af vanwege griepgolf.'

Heel uitzonderlijk was 2018 niet. Hier een bericht uit het AD van 1-10-2015: '*Meer doden tijdens langdurigste griepgolf ooit. Afgelopen winter waarde de langdurigste griepgolf ooit gemeten rond in Nederland. De epidemie duurde in totaal 21 weken. Tijdens de griepepidemie stierven in totaal ruim 65.000 mensen. Dat waren er ruim 8600 meer dan verwacht*.'

Of is het verboden om corona te vergelijken met griep? Ik stel alleen de vraag. Ik hoor vaak dat het bij corona om een heel gemene ziekte gaat. Ik wil dat niet bestrijden, het zou heel goed kunnen. Maar ook hier zou ik willen vragen: is dat bij griep anders?

Hier een bericht van 5-2-2016 uit het AD: '*Griepgolf treft veel mensen die anders nooit ziek zijn Ziekenhuizen in het land stromen vol met grieppatiënten. Hier zitten opvallend veel gezonde mensen tussen, die vaak al jaren niet ziek zijn geweest. Sommigen reageren zo heftig dat ze met kapotte longen op de ic belanden. Dit zegt de Nederlandse Vereniging voor Intensive Care. De patiënten die op de ic terechtkomen hebben een longontsteking die zo agressief is, dat die het longweefsel heeft aangetast. Gewone beademing is bij hen niet genoeg. Zij liggen in uiterst kritieke toestand aan de hartlongmachine, die de functie van de longen overneemt. "Als ze deze acute fase doorkomen, kunnen de longen weer herstellen," legt Diederik Gommers, voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Intensive Care uit.'*

Stel je voor dat zoiets nu zou gebeuren, wat zou de reactie zijn? Zou het leger worden ingezet om mensen binnen te houden, net als in Melbourne en Madrid is gebeurd? Het is maar een vraag.

New York

Corona heeft natuurlijk ook dezelfde risicogroepen als de griep – ouderen met onderliggende ziekten. Het overgrote deel van de mensen die corona krijgt heeft er nauwelijks last van. De twee ziektes hebben zelfs dezelfde symptomen. Maar dat wist u allemaal al.

Een andere vraag die ik wil stellen, gaat over het aantal coronadoden in de Verenigde Staten. Dat zou de 200.000 zijn gepasseerd en dat is drie keer zoveel als bij een stevige griep. Meer dan 90 procent van de mensen die tijdens de corona-epidemie in de VS stierven kwamen overigens om door andere oorzaken. Er

stierven volgens de statistieken ook 20 kinderen (tot 14 jaar) aan COVID-19, dat was 0,7% van het aantal kinderen uit die leeftijdsgroep die in dezelfde tijd overleden.

Maar de vraag die ik wil stellen gaat over New York (stad en staat). Volgens dit artikel, van Dr Roger W. Koops, was het sterftecijfer aan corona in New York rampzalig hoog in vergelijking met de rest van het land. Dat niet alleen: het sterftecijfer schoot als een raket omhoog *nadat* in stad en staat lockdowns werden ingesteld. Hoe dat kwam? Waarschijnlijk omdat ouderen bij elkaar werden opgesloten in verpleeghuizen waar ze een prooi werden van besmettingen. Mijn vraag is dus wat er precies is gebeurd in de VS? Misschien moeten we daar nog eens goed naar kijken.

Gevoelloos

Dat was in het voorjaar. Hoe zit het nu? Ik kijk elke dinsdag naar de weekstaat van het RIVM. Daarin is te lezen dat in de week van 16 tot en met 22 september 19 mensen zijn overleden mét corona, waarvan eentje jonger dan 70. Vijf zijn er ouder dan 85, vier ouder dan 90.

Bij deze cijfers zou ik ook graag vragen stellen – wie waren deze mensen, waar zijn ze precies aan overleden, wat voor rol heeft corona daarin gespeeld – maar dat zal ik maar niet doen, want dan ben ik wel erg gevoelloos bezig. Mag ik wel zeggen dat er bijna 3000 mensen per week sterven in Nederland en dat 19 dus minder dan 1 procent is? Mag ik misschien ook vragen of we wel genoeg aandacht besteden aan die andere sterfgevallen? Zijn er geen maatregelen nodig om die te beperken? Een serieuze vraag.

Mag ik verder opmerken dat er ook zonder corona gemiddeld meer dan 15 mensen per dag op de IC worden opgenomen met een longontsteking? Mag ik misschien vragen of we dat allemaal vergeten zijn? Vergeten dat mensen ziek worden en dood gaan? Dat dit heel vervelend is, maar niet zo heel ongewoon? En dat het erg vol zou worden op de wereld als het niet zo was? Of kunnen deze vragen allemaal niet meer worden gesteld?

Groepsimmuniteit

Ik heb nog een andere vraag die volgens mij tamelijk essentieel is, maar die ik

zelden hoor. Hoe zinvol zijn de maatregelen die we nemen? Hoe zinvol is een tweede lockdown? Van wat ik erover lees, is er geen bewijs dat lockdowns werken.

Weet u het nog, die eerste lockdown was bedoeld om verspreiding van het virus te vertragen, niet om het te voorkomen? Experts weten dat je verspreiding niet kunt voorkomen, of we moeten allemaal in maanpakken rond gaan lopen.

Johan Giesecke, de voorganger van de huidige evenknie van Jaap van Dissel in Zweden, schreef in mei in het wetenschappelijk tijdschrift The Lancet: "*Een lockdown kan ernstige gevallen een tijdje vertragen, maar zodra de restricties worden opgeheven, zullen de gevallen weer tevoorschijn komen. Ik verwacht dat we als over een jaar het aantal doden door COVID-19 gaan tellen, dat dan de cijfers in alle landen vergelijkbaar zullen zijn, ongeacht de maatregelen die zijn getroffen*.'

In het nuchtere Zweden is bewust niet gekozen voor een lockdown, maar is aangestuurd op groepsimmuniteit – een ideetje dat ook heel even werd geopperd door premier Rutte bij het begin van de crisis, maar dat hij snel weer inslikte (waarom?) – en je zou je kunnen afvragen, heeft het gewerkt? Ik durf niet helemaal op de media te vertrouwen, maar er zijn inderdaad berichten dat de coronacrisis in Zweden voorbij is.

Professor Soren Riis Paludan van de Universiteit van Aarhus en professor Kim Sneppen van het Niels Bohr Instituut hebben dit verklaard in het Deense blad Politiken. RTL Nieuws meldde onlangs ook dat in Zweden "nauwelijks meer mensen ziek worden". De Brusselse specialist in infectieziekten en professor Jean-Luc Gala zei tegen de VRT in België dat het 'goed nieuws' is dat 'meer jonge mensen besmet raken met het coronavirus', want 'dat draagt bij aan de groepsimmuniteit en dat hebben we nodig.' Of mag ik dit soort uitspraken niet melden? Ondermijn ik dan het overheidsbeleid?

Verplichte vaccinaties

Nog een vraag. Ik zou ook graag willen weten hoeveel schade de maatregelen veroorzaken. Dat mag toch wel – vragen of de kosten opwegen tegen de baten? Tenslotte zijn de maatregelen behoorlijk ingrijpend, of niet? Niet mogen knuffelen, dansen, feesten, naar evenementen gaan, geen bezoek mogen ontvangen in het verpleeghuis, niet vrij reizen, mondkapjes, registraties, quarantaines, min of meer verplichte vaccinaties – en dat opgelegd aan de hele bevolking, ook degenen

waarvan geen reden is om aan te nemen dat ze besmet zijn en zelfs aan mensen die negatief zijn getest – het is niet niks, toch? En dan moet de echte tweede lockdown nog komen.

Zeker, het is begrijpelijk dat er maatregelen worden genomen om risico's te beperken. Er is ook een maximum snelheid op de snelweg. Maar hebben de coronamaatregelen niet meer weg van een verplichting aan automobilisten om elke tien kilometer de auto aan de kant te zetten en tien minuten rust te nemen, om de kans op ongelukken te verkleinen?

Dus hoe groot is de schade? Vanuit de Nederlandse, Belgische en Amerikaanse gezondheidszorg, ook de geestelijke gezondheidszorg, zijn brandbrieven uitgegaan, ondertekend door duizenden artsen, hoogleraren en zorgmedewerkers, waarin wordt gesteld dat de schade voor de volksgezondheid van de maatregelen, bijvoorbeeld door uitgestelde zorg, groter is dan de baten.

Door UNICEF en FAO (Landbouworganisatie van de VN) is gemeld dat tientallen miljoenen mensen tot armoede zullen vervallen en van honger zullen sterven als gevolg van de lockdowns. Er zijn talloze berichten over toegenomen eenzaamheid, isolatie van ouderen, echtscheidingen, afbraak van sociale verbanden, geruïneerde economische sectoren, oplopende werkloosheid. Moeten we onze aandacht daar ook niet eens op richten? Zouden de media hier ook tellingen van kunnen bijhouden? Beelden van kunnen brengen? Of tellen alleen de coronadoden mee?

Gecensureerd

Dus – wat nu gedaan? De winter komt eraan, de IC's zullen weer volstromen, met of zonder corona. Gaan we die winter tegemoet met angst en vrezen, schuilend voor elkaar, wegkruipend, verpieterend, elkaar met bange ogen aanstarend over mondkapjes? En wat doen we in het voorjaar, als er weer een griepuitbraak komt? Hoe lang gaan we zo nog door? Hoe lang gaan de media hier nog mee door? Kunnen we het hier een keer over hebben, zonder polarisatie? In het algemeen belang van iedereen? Of is zo'n discussie niet meer mogelijk?

Een laatste vraag. Stel je voor: de media berichten niet meer over corona. Niets meer. Geen enkel bericht. Niet de critici van het beleid worden gecensureerd, zoals nu gebeurt op social media, maar iedereen die iets over corona meldt. Tegelijkertijd investeert de regering fors in de zorg en proberen verpleeghuizen zo goed mogelijk besmetting van kwetsbare patiënten te voorkomen. Wat zou er gebeuren? Hoe zou

ons land er dan uit zien?